



SVĚTLO



TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

9. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

17 Kč • 0,90 €

5. BŘEZNA 2023

Z obsahu:

Potvrzení dobré volby

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 7. prosince 2022,
Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Svatá

Františka Římská
Libor Rösner
- strana 4 -

Papež František:
Svět se řítí do propasti,
pokud chybí odvaha
zastavit válku
- strana 5 -

Křížová cesta
- strana 7 -

Svatý Kopeček u Olomouce
- sny o Panně Marii
Petr Bobek
- strana 9 -

Maminka Markéta (6)
Život matky Dona Bosco
Teresio Bosco
- strana 12 -

**Blahořečení celé
rodiny Ulmů**
- strana 13 -



Andrea Solari (1460-1524): *Ecce Homo*

Potvrzení dobré volby

Katecheze papeže Františka při generální audienci
7. prosince 2022, Řím, aula Pavla VI.

„Bázeň před Pánem obcerstvuje srdce a přináší radost, veselí a dlouhý život. Tomu, kdo se bojí Pána, nakonec bude dobře a bude požehán v den své smrti. Koruna moudrosti je bázeň před Pánem, dává vzejít blahu a zdraví. Trpělivý vydrží do příhodného času, pak mu vyrostou radost.“ (Sir 1,12–13.18.23)

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Je důležité, abychom v průběhu duchovního rozlišování dbali rovněž na onen úsek, který následuje po přijatém rozhodnutí, a tak postihli zna-

mení, která tuto volbu potvrzují, anebo ji vyvracejí. Když mám přistoupit k nějakému rozhodnutí, vykonám duchovní rozlišování, zvážím kladné a záporné důvody, citová hnutí a modlím se za to... Poté, co

tento proces skončí a rozhodnutí podstoupím, je třeba dávat pozor a zkoumat toto rozhodnutí, neboť v životě existují také nedobré volby a znamení, která různá rozhodnutí popírají, anebo potvrzují.

Všimli jsme si totiž, že zásadním měřítkem k rozpoznání Božího hlasu vprostřed mnoha jiných hlasů je čas. Jedině Bůh je pánem času: čas je tedy zárukou jeho původnosti a odlišuje jej od napodobenin, které k nám promlouvají jeho jménem, aniž by se jim to zdařilo. Jedním z rozpoznávacích znamení dobrého ducha je skutečnost, že sdílí pokoj, který trvá v čase. Jestliže se zahloubáš a chopíš se nějakého rozhodnutí, které ti dopřeje pokoj trvajícím

Pokračování na str. 8

„Svoje tělo, svého ducha a svůj život odevzdávám do tvých rukou, Pane Ježíši.“ To jsou slova svaté Františky Římské (str. 4–6), která vyřkla krátce před svou smrtí. Nebyla však vyjádřením pouze aktuálního rozpoložení duše, nýbrž celoživotního postoje, který se ukázal být velmi plodným pro dobro druhých, jakkoliv byl zkoušen nepříznivými okolnostmi, které Pán dopustil. Mohli svatí, můžeme i my, chceme-li a máme-li být svatými. Proto úvodní vyznání je navýsost vhodným duchovním programem pro každého z nás. A velmi užitečným podnětem k rozjímání v době postní, kdy se více než jindy snažíme pohlížet na Ježíšův kříž, z něhož z úst Spasitelových zaznělo rovněž: „Otče, do tvých rukou odevzdávám ducha svého.“

Takový postoj vyžaduje jediné – pokoru. Pyšný člověk nebude nikdy schopen odevzdat ze sebe vše a už vůbec nebude mít bezmeznou touhu prospívat svým životem před Bohem, natož myslet vždy, když je to možné, i na prospěch druhých. To je i dobrým rozlišovacím znamením, chci-li zjistit také u sebe, kde vlastně ve svém životě stojím. Pro někoho jde možná o „ohranou písničku“. Jestliže však nebudeme častěji přezkoumávat svůj postoj k Pánu Bohu a k bližnímu, snadno se stane, že pojedeme sice v pohodlných vyjetých kolejkách, ale již neodhalíme, že stroje vůdce lokomotivy není Bůh, ale někdo jiný – nepřítel naší duše, ďábel. A to přece nemůžeme dopustit!

Editorial

Ostatně, stačí se zamyslet nad dnešními liturgickými čteními. Zvláště nad tím prvním z knihy Genesis. Proč Abram byl tak hojně požehán Bohem? Protože uvěřil a – to je nejdůležitější – „vydal se na cestu, jak mu řekl Hospodin“. Čili k víře se přidal skutek, a to ne ledajaký: ze čtení můžeme vyvodit, že Abram se celým svým tělem, celou svou duší odevzdal bez výhrad do rukou Božích. Tak přijal svůj díl zodpovědnosti nejen za svou spásu, ale i za Boží požehnání a spásu svého lidu i svých potomků. A Hospodin mu požehnal. Pro nás příklad hodný následování, zvláště budeme-li naslouchat rovněž tomu, co zaznělo z oblaku na hoře Tábor: „To je můj milovaný Syn ... toho poslouchejte!“ Nebeský Otec tak ukázal směr, kterým se mají Ježíšovi učedníci ubírat, až přijde čas zkoušky. Že to bude znamenat i následování trpícího Spasitele, na to v tu chvíli asi nikdo z přítomných apoštolů ani nepomyslel, i když strach v danou chvíli přemohl jejich srdce. Ovšem hned vzápětí dostali sílu k povstání, a to od svého Mistra, Pána Ježíše: „Vstaňte, nebojte se!“ Milost, která v dějinách spásy znamená, že ten, kdo s pokornou vírou v Pána vždy povstane ze svých hříchů a slabostí a plně se odevzdá Božímu milosrdenství, bude požehán a bude odměněn už zde na zemi.

Kéž by všichni lidé i dnes byli ochotni a schopni přehodnotit svůj život a změnit svůj žebříček pohanských hodnot, o nichž promluvil také papež František k jezuitům z Jižního Súdanu! (str. 5) Ono „Vstaňte, nebojte se!“ platí i pro každého, kdo nevěří v Trojjediného Boha, je povzbuzením, že se nikdo nemusí bát přijmout ho za Pána svého života (jakkoliv jím Bůh je), ať už k tomu má důvod jakýkoliv. Nejlepší způsob, jakým můžeme vydat svědectví o síle Boží milosti, je ten, že obstojíme ve zkouškách, a to zvláště v těch, které nám ďábel přichystá skrze různorodé společenské okolnosti dnešního světa. Jak řekl papež František, a my to již dobře víme, musíme se učit pohybovat v pohanském kontextu, který se nijak neliší od toho z prvních staletí křesťanství. Někdy to může znamenat i pronásledování – viz křížová cesta litevských dívek ze sibiřského tábora nucených prací (str. 7–8), jindy jen prosté splnění vlastních stavovských povinností – například mateřských, jak tomu bylo u matky svatého Jana Boska (str. 12–13).

Při vědomí toho všeho se nám nabízí spojení s jedním ze zastavení poutní cesty mezi Svatým Kopečkem u Olomouce a Svatým Hostýnem a se slovy 17. žalmu: „Upevňuj mé kroky na svých cestách, ať neklopýtají mé nohy.“ (str. 9–11) Když tuto modlitbu propojíme s vyznáním svaté Františky Římské, jsme na nejlepší cestě ke spáse své duše...

Daniel Dehner

Ježíšova družina prožívá vážné chvíle. Mistr je připravuje na rozhodující úkol svého pozemského poslání, na svou velikonoční oběť. I ty se připravuješ k účasti na této vrcholné události. Využij proto této příležitosti připojit se k Pánu. Jistě ti neujde zvláštní napětí, které zavládlo mezi učedníky. Pán jim nepokrytě oznamuje, že se blíží doba, kdy bude muset mnoho trpět a podstoupit potupnou smrt. To je velmi znepokojuje. Není tu ve hře jen osud milovaného Pána, ale jsou tím vážně ohroženy všechny jejich dosavadní představy a aspirace. Není to i pro tebe často důvod k neklidu? Chceš-li mít z dnešní lekce opravdový prospěch, odlož všechno, co tě znepokojuje a nadměru zaměstnává, a vypros si od Duchy Svatého, aby tě naučil vnímat více než jen to, co bys rád slyšel.

Skupinka došla na úpatí hory. Pán se chce o samotě modlit na jejím vrcholu, jak má ve zvyku, ale tentokrát si bere s sebou Petra, Jakuba a Jana. Není to poprvé, co bere s sebou právě tyto tři. Proč právě je? Nikdo se neptá ani nereptá. Je to Pánova vůle. Troufá si někdo myslet, že tím ostatním křivdí? Nauč se i ty pokladat za nejdůležitější, abys byl právě tam, kde tě Ježíš chce mít, ať máš prodlévat po jeho boku, nebo ho očekávat na úpatí hory, a poděkuj mu za tuto připomínku pokory, důvěry a úcty.

Čtveřice vystupuje až na samotný vrchol hory, kde budou zcela sami. Ježíš často vyhledává pro svou modlitbu místo ticha a samoty. Sleduj ho v tyto vzácné chvíle. Syn důvěrně rozmlouvá se svým Otcem. Upřímná a vroucí rozmluva s Bohem pozvedá člověka z této pozemské skutečnosti do světla Otcovy slávy a naplňuje duši jasně, třebaš jej lidské oko nevidí. Ale dnes jsi svědkem něčeho mimořádného. To, co jindy zůstává skryto v nitru, proniká navenek a zcela proměňuje nejen Ježíšovu tvář, ale i jeho zevnějšek a šat. Pán ti dovoluje, abys patřil k očitém svědkům toho, co se odehrává ve chvíli jeho modlitby. Klaněj se jemu i jeho Otcí. Přijmi Ježíše za učitele i prostředníka každé své modlitby. Není nikoho, kdo by tě mohl lépe naučit rozmlouvat s Bohem.

Pánova modlitba se náhle mění v rozhovor se dvěma velkými postavami Starého zákona. Ježíš často připomíná Zákon a proroky. Jejich čelní představitelé Moj-

Milovaný Syn

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

*To je můj milovaný Syn,
toho poslouchejte!*

žíš a Eliáš ve svém rozhovoru dokládají své pevné spojení s Hospodinovým Služebníkem, který přišel od Otce *naplnit Zákon a proroky*. Naplní je nejen svým učěním, ale především svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním. Všechno, co se dělo ve Starém zákoně, směřovalo k tomuto rozhodujícímu bodu lidských dějin. Je smutný paradox, že právě nyní, když tento očekávaný čas nadchází, to nechápou ani Ježíšovi nejbližší. Kdykoliv ani nejpopulárnější nechápou znamení času, protože jsou příliš zahleděni jen do pozemské skutečnosti, posílá Bůh tak jako v minulosti i v budoucnosti z otcovské lásky své mimořádné vyvolené, aby otevřeli člověku zjasněným pohledem vhléd do Božího světa. Překvapujícím zjevením jsou i dnes Boží nástroje, které mají překonat naše lidské zábrany a přiblížit nám božskou skutečnost.

Vznětlivý apoštol, který před krátkým časem chtěl Pána odradit od záměru podstoupit muka a smrt,⁽¹⁾ i nyní je uchvácen spíše neobvyklostí situace než závažným obsahem Ježíšova rozhovoru s velikány Starého zákona. Prožívá právě příjemné vzrušení a chtěl by je prodloužit na trvalejší stav. Přišla však chvíle, aby vyslechli to podstatné, proč byli vyvedeni na vrchol hory, a to z úst samotného Otce. Se světlym oblakem padl na učedníky pojednou pocit osamělosti, nejistoty a strachu. A z tohoto oblaku zaznívá uklidňující Otcův hlas: *Toto je můj milovaný Syn, ve kterém jsem našel zalíbení. Toho poslouchejte!*

Je to také pro tebe závazná směrnice, která platí i v okamžicích neproniknutelné mlhy a velké nejistoty: Poslouchej vždy a bez výhrad věrně Božího Syna. Je ti docela nablízku, i když ho právě nevidíš. Bez ohledu na to, zda tě zaplavuje blažené světlo, nebo tě překvapil neprůhledný mrak, tvou pevnou jistotou zůstává vždy sám Ježíš. *Toho poslouchej. Nechce po tobě nic jiného, než aby i v tobě mohl Otec nacházet zalíbení. S touto jistotou vstaň a neboj se.*

Liturgická čtení

1. čtení – Gn 12,1-4a

Hospodin řekl Abramovi: „Vyjdi ze své země, ze svého příbuzenstva a ze svého otcovského domu do země, kterou ti ukážu. Udělám z tebe veliký národ a požehnám ti, oslavím tvé jméno a budeš pramenem požehnání. Požehnám těm, kdo ti budou žehnat, a proklejí ty, kdo tě budou proklínat. V tobě budou požehnána všechna pokolení země.“ Abram se vydal na cestu, jak mu řekl Hospodin.

2. čtení – 2 Tim 1,8b-10

Milovaný! Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia. On nás spasil a povolal svým svatým povoláním, a to ne pro naše skutky, ale z vlastního rozhodnutí a pro milost, kterou nám dal v Kristu Ježíši před dávnými věky. Ale to se projevilo teprve nyní, když přišel náš spasitel Kristus Ježíš. On zlomil moc smrti a přinesl nám světlo nepomíjejícího života v evangeliu.

Dokončení na str. 4

Cestou do údolí každodennosti nepřestávej děkovat a chválit nebeského Otce, že ti poslal jako bezpečného průvodce svého nejmilejšího Syna. To samo o sobě je větší zázrak a dar než jakékoli zjevení. Kdykoliv se ti dostane nějaké mimořádné milosti a budeš se cítit vytržen až na vrchol hory, buď připraven také sestoupit do nížiny. Ne každou radost dostáváš proto, abys ji rozhlásoval, ale vždy se ji snaž uchovat ve svém srdci pro čas zkoušky. Pamatuj však, že Boha neoslavuješ účastí na viděních, ale věrností osvědčovanou až do krajnosti, *když neseš obtíže spojené s hlásáním evangelia. Nevyvolil si tě proto, žes už něco vykonal, ale proto, že on tak svobodně rozhodl pro svou milost. Bude-li to potřebné a on tě požádá, abys vyšel ze své země, příbuzenstva a otcovského domu do země, kterou ti ukáže, neváhej ani okamžik a uposlechni a vydej se na cestu rozhodně a bez obav. Pánovo oko bdí nad těmi, kdo se ho bojí a doufají v jeho milost.⁽²⁾*

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Mt 16,22; ⁽²⁾ Ž 33,18.

Svatá Františka Římská

„Svoje tělo, svého ducha a svůj život odevzdávám do tvých rukou, Pane Ježíši,“ vyřkla krátce před smrtí žena, která se Pánu Ježíši odevzdávala po celou dobu svého pozemského putování a která tolik znamenala pro Řím první poloviny 15. století. Stala se milující matkou jeho obyvatel a mystičkou neobyklého rázu – měla dlouhá léta vedení Božích andělů.

Její rodiče Paolo Busso de Leoni a Jacobella Rofredeschi patřili k tehdejší nobilitě městečka Perionne, ležícího poblíž Říma. Františka se narodila kolem roku 1384. S přínařností k těmto kruhům se snoubily i sňatky domlouvané rodiči a jeden takový uzavřela rovněž Františka. Za muže jí rodiče roku 1396 vyvolili Vavřince di Ponziani, a tím ukončili její snění o zasvěceném životě.

Františka následovala svého chotě do Věčného města a zde mu postupně porodila čtyři děti (jiné prameny hovoří o třech, ještě jiné dokonce o šesti), z nichž dvě zemřely v útlém věku. Sama se ujímala jejich výchovy, nevyužívala služeb chův, a to bylo v těch časech něco nevídaného. Ona však chtěla mít své ratolesti co nejvíce u sebe a zahrnovat je mateřskou láskou a darem víry, což by jim přes veškerou snahu cizí ženy dát nemohly.

Nechybělo ale málo a Františka mohla odejít na věčnost již v patnácti letech. Tehdy ji totiž postihla těžká choroba, s níž si ani nejlepší lékaři nevěděli rady. Až zjevení sv. Alexia a jeho ujištění, že ještě nezemře, ji zbavilo obav z blížící smrti. „Ještě máš zůstat naživu, proto-

že Pán chce, abys zůstala na tomto světě ke cti a slávě jeho jména,“ ujistil nemocnou šlechtičnu světec.

Františčina dřívější touha po řeholním hábitu vyvěrala z velké zbožnosti, která ji neopouštěla ani po svatbě. Zázrak uzdravení její odhodlání jen znásobil. V první řadě vedla k lásce k Bohu nejen svá dítkta, ale i služebnictvo. Do toho praktikovala vždy a za všech dob chvályhodnou dobročinnost, přičemž v jejím případě se nejednalo o bezduchý bonton paniček z lepší společnosti, nýbrž o nejčistší projev lásky k bližním, v nichž spatřovala svého Spasitele. Rozdávala jim zásoby manželových přeplněných spíží, aniž by při tom počítala, aniž by její levá ruka věděla, co dělá pravá. Dlužno podotknout, že v tom Vavřinec Františce nebránil a že ve své švagrové Vanozze našla neméně štědrá a obětavou souputnici v tomto počínání. Navíc byla s Vavřincovým vědomím štědrá donátorkou řady římských kostelů a klášterů, přispívala zejména na jejich vybavení.

Dvakrát týdně poklekala Františka u zpovědní mřížky a každou neděli a každý velký svátek přistupovala ke svatému přijímání, což byla opět naprosto neslýchaná



Svatá Františka Římská

praxe ve šlechtickém prostředí. Stejně tak i skromné odívání a vyhýbání se světským radovánkám. Není divu, že musela odrazet výpady zvláště manželových příbuzných stran „přemšřtenosti“ svého jednání.

V roce 1413 se Františčina rodina dostala do ohniska válečných událostí. Řím obsadila vojska neapolského krále Vladislava I., jenž ve své touze po dominanci zaútočil na vzdoropapeže Jana XXIII., který mu pro něj nepříznivou politikou a mj. i svoláním kostnického koncilu mohl tuto touhu zhatit. Vladislavova loupeživá soldateska si nikterak nezadala s dávnými Vandaly a plundrovala dokonce i římské svatyně, které ve velkém znesvětila. Pochopitelně řádila též na majetcích papežových stoupců, mj. i v paláci manželů di Ponziani. Vavřinec utržil v jedné bitvě zranění a sotva se uzdravil, poslal ho Vladislav do vyhnanství a jako rukojmí si vzal jeho nejstaršího syna. Františku zanechal prakticky bez prostředků jejímu osudu v Římě v pobořeném paláci.

Právě v té době postihla město na Tiberu další z mnoha morových epidemií, jež přišla v patách Vladislavových vojsk. Ale Františka si uměla poradit. Sama prakticky na mizině, vrhla se do heroického díla pomoci nakaženým, při čemž vlastně navázala na své předchozí ošetřování zraněných, pro něž přizemí rodného paláce, které jakž takž zůstalo

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Evangelium - Mt 17,1-9

Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn: jeho tvář zazářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako světlo. A hle – ukázal se jim Mojžíš a Eliáš, jak s nim rozmlouvají. Petr se ujal slova a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobře, že jsme tady. Chceš-li, postavíme tu tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Když ještě mluvil, zastínil je najed-

nou světlý oblak, a hle – z oblaku se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení; toho poslouchejte!“ Jak to učedníci uslyšeli, padli tvář k zemi a velmi se báli.

Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte, nebojte se!“ Pozdvihli oči a neviděli nikoho, jen samotného Ježíše. Když sestupovali z hory, přikázal jim Ježíš: „Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud nebude Syn člověka vzkříšen z mrtvých.“

Papež František: Svět se řítí do propasti, pokud chybí odvaha zastavit válku

Při nedávné apoštolské cestě do Konžské demokratické republiky a Jižního Súdánu se papež František s místními jezuity mj. podělil o své obavy z konfliktů ve světě.

obyvatelné, přeměnila v lazaret. Několik měsíců ve své službě nakaženým vytrvala, přinášeje jim potřebnou úlevu či třeba jen lidskou blízkost, bez ohledu na riziko, že se sama nakazí.

Její anděl strážný však nad ní bděl. K andělům měla Františka velmi úzký, ba až důvěrný vztah, dokonce se jí zjevovali a hovořili k ní. Ten první ji někdy i zcela očividně chránil před pokušeními či podlehnutím jim, a to třeba i fyzickými zásahy. Vše pro to, aby ji na její cestě ke svatosti provedl všemi úskalími a nástrahami. Komunikace s anděly se týká většiny Františčina života, včetně samotného manželství, kdy se musela naučit s andělovou pomocí přijmout tento stav a odevzdat na oltář svou touhu po klášterním tichu. Nebeský posel jí tehdy vnukl pochopení, že mateřské povinnosti v očích Božích nikterak nezaostávají za zřeknutím se všeho ve prospěch života za zdmi kláštera. Možná i zde hledíme potřebu této ženy vychovávat děti sama...

Od roku 1413 se Františce začal zjevovat jiný anděl. Poprvé v doprovodu jejího milovaného synáčka Evangelisty, jenž zemřel během moru. „*Maminko, tohoto nebeského ducha ti posílá Bůh, aby tě těšil. Bude u tebe ve dne v noci a ty ho uvidíš. Ve všem ti bude pomáhat,*“ řekl jí tehdy Evangelista. Onen anděl jí provázel celých 24 let takřka neustále. Pouze když se dopustila nějakého hříchu či na Boha pozapomněla, vytratil se a objevil se až tehdy, když poprosila Boha o odpuštění. Vidíme zde tedy rozdíl: první anděl v těch případech uštědřil až takový políček, že na její tváři zanechal viditelné stopy. Rozdíl dozajista úměrný jejímu osobnímu růstu, kdy nepřítomnost Božího posla znamenala pro Františku větší újmu než fyzický trest.

Poté, co se Vavřinec po Vladislavově smrti roku 1414 vrátil domů, přiměla ho Františka, aby složili slib manželské čistoty. I toto svolení dokresluje jeho osobnost, což se někdy zapomíná zmínit – osobnost muže, který své choti nikdy nebránil na cestě ke svatosti, být milosrdnou, nenuťil ji vystupovat okázale po vzoru jiných urozených dam.

Posléze Františka ještě zvýšila úsilí ve službě nemocným i úsilí modlitebni. Dílem klekávala před oltářem, dílem chodila i do nejnuznějších chatrčí k churavějí-

Dne 2. února rozmlouvalo s papežem na nunciatuře v Kinshase 82 jezuitů působících v Konžské demokratické republice v čele s provinciálem, otcem Rigobertem Kyungu. Byl mezi nimi také jezuita Donat Bafuidinsoni, biskup z Inonga. Během rozhovoru byla věnována velká pozornost otázce smíření a spravedlnosti, jedné z apoštolských preferencí Tovařystva Ježíšova. „Zde je silné téma konfliktu, boje mezi frakcemi. Podívejme se však na celý svět, který válčí!“ poznamenal papež a připomněl situaci v Sýrii, Jemenu, Myanmaru, Latinské Americe, na Ukrajině. „Bude mít lidstvo odvahu, sílu, nebo dokonce možnost obrátit se zpět? Jdeme vpřed, vpřed směrem k propasti. Nevím: tuto otázku si kladu sám. Je mi líto, že to musím říct, ale jsem trochu pesimista,“ přiznal František.

„Dnes se skutečně zdá, že hlavním problémem je výroba zbraní. Na světě je stále tolik hladu a my pokračujeme ve výrobě zbraní. Od této katastrofy je těžké se odvrátit. A to nemluvíme o atomových zbraních! Stále ještě věřím v osvětovou práci, v přesvědčování,“ pokračoval papež v rozhovoru s konžskými jezuity. Při-

pomněl vyprávění obětí násilí z východních konžských oblastí, které ho zasáhlo vzhledem k nepředstavitelné krutosti, kterou tyto oběti popisovaly. I jezuitům z Jižního Súdánu papež zopakoval: „Dnes je i u nás pohanská kultura války, kde záleží na tom, kolik máte zbraní. Pohanské hodnoty dnes mají stále větší váhu: peníze, pověst, moc. Musíme si uvědomit, že svět se pohybuje v pohanské kultuře, která má své vlastní modly a bohy. Ale pak, prosím, nebuďte tak naivní, abychom si mysleli, že křesťanská kultura je kulturou jedné strany, kde všichni spojení dohromady tvoří sílu. Pak se totiž církev stává stranou. Nikoli! Křesťanská kultura je naopak schopnost rozlišovat a žít křesťanské poselství, které naše pohanství nechce pochopit a přijmout. Dospěli jsme k tomu, že pokud člověk přemýšlí o požadavcích křesťanského života v dnešní kultuře, považuje je za formu extrémismu. Musíme se učit pohybovat se vpřed v pohanském kontextu, který se nijak neliší od pohanského kontextu, jako v prvních staletích.“

Podle <https://www.vaticannews.va/cs>

cím nebožákům, k nimž by už jen pro ten odporný zápach jejich obydlí nikdo jiný nepřišel. Slynila navíc vpravdě až mateřskou láskou ke všem lidem, každý si k ní mohl přijít pro útěchu a nikdo neodcházel zklamán. Františka věnovala svůj čas těmto potřebným a své síly nemocným. Založila též dům pro bezprizorní děti a podílela se na jeho chodu.

Brzy na svou samaritánskou službu nezůstala Františka sama – její příklad oslovil mnohé jiné vysoce postavené ženy, takže časem vzniklo Sdružení oblátek benediktinek z Olivetské hory se sídlem v menší starší budově zvané *Zrcadlová věž* (Tor de Specchi). Ženy se řídily regulami sv. Benedikta a měly žít v komunitě, avšak pokud by to nebylo možné, mohly zůstat ve svých rodinách a své závazky plnit i tak. Jako třeba Františka, která setrvala u svého chotě, o něhož se pro je-

ho pokročilý věk musela stále více starat. V témže roce 1433 potvrdil jejich společenství papež Evžen IV.

Františka se, jak už to bývá, nesetkávala pouze s vděčností. Trpělivě snášela nejen nemoci, které na ni Bůh sesílal, nýbrž i pomluvy a nactiutrhaní, jimiž ji častovalo nepřejicné a závistivé okolí, jež v duchu rčení „podle sebe soudím tebe“ nemohlo uvěřit, že někdo může opravdu žít tak svatě a přitom nebýt uvnitř jiný. Za své nepřátele se Františka modlila a bez náznaku hněvu či toho, že ví o jejich zlostných klevetách, jim nezištně pomáhala a často i posloužila.

Když v roce 1436 zemřel její manžel Vavřinec, učinila Františka důležitý životní krok, jímž se tak trochu vrátila ke svému někdejšímu snu: vstoupila do kláštera kongregace, kterou založila, resp. do jejího mateřince v Zrcadlové věži. Při

manželově smrti se opět přičinil její anděl, jehož přivolala na pomoc, když viděla, že se démoni snaží na poslední chvíli Vavřince svést z cesty smíření s Bohem. Při vstupu do kláštera se s ní nebeský posel rozloučil a nahradil ho nový, jenž ji provázel až do její smrti.

Ke zmínce o Františčiných rozmluvách s anděly je na místě dodat, že se nejednalo o jedinou milost, resp. charisma, jímž byla světice obdařena. Byla též v kontaktu s dušemi v očistci a dostalo se jí i vidění očišťovacích muk. Dokonce měla vidění struktury celého očistce, rozděleného na tři poschodí: V nejvyšším patře trpěly duše „toliko“ odloučením od věčné Lásky. V tom druhém trpěly za hříchy všední i smrtelné, odpuštěné co do viny. Třetí poschodí, nacházející se úplně nejnižší, nedaleko pekla, sestávalo z dalších tří částí: první byla určena pro laiky, druhou obývali bohoslovci, jímž se ještě nedostalo žádného svěcení, třetí pak kněží a biskupové. Na samém dně se nacházeli řeholníci a řeholnice trpící ze všech nejvíce, jelikož za života disponovali největším množstvím prostředků ke svatosti. Františka od tohoto vidění konala denně množství kajících skutků za duše v očistci, modlila se za ně a dávala na úmysly mší svatých, aby jim Pán v jejich mukách ulehčil.

Odvěkému Božimu nepříteli neušlo, jak svatá duše se po světě pohybuje a máří jeho zlovolné dílo, a snažil se ji všemožně zastavit, např. vydáváním strašlivého zápachu linoucího se kolem ní kdykoli, když poklekala k modlitbě. Jednou Františku uchopil za vlasy a držel ji za ně nad propastí. Zahnala ho vyslovením jména Ježíš. Vzápětí si své dlouhé vlasy ostříhala a položila je na Boží oltář jako poděkování za záchranu života. Jindy jí démoni metali písek do očí, čímž jí způsobovali pálivou bolest, aby ji zastrašili. „Nebojím se vás,“ vrátila jim to neohrožená žena rozhodnými slovy i s úroky: „Bojím se jen toho, abych neurazila Boha. Stejně můžete udělat jenom to, co vám on dovolí, a jenom to, co poslouží k jeho oslavě a k mé spáse.“

Měla i dar proroctví, uzdravování, ba i křížení z mrtvých. Dar uzdravování skrývala za působení zvláštní masti, kterou připravovala z oleje a vosku, aby nebylo poznat, že k uzdravení postačí pouhý její osobní dotyk.



**Orazio Gentileschi (1563–1639):
Vidění sv. Františky Římské**

Díky andělově přítomnosti byla Františka nadána moudrostí přesahující vše pozemské. Rozpoznávala duchy, nahlížela do lidských srdcí, odkrývala tajná smýšlení rozkmotřených protivníků lačnicích po zadostiučinění, řešila nerozslouknutelné teologické oříšky, s nimiž za ní přicházeli renomovaní teologové. Smrti ušla krom výše zmíněného případu ještě jednou – když se ve svých 33 letech nakazila morem a všichni ji opustili. Všichni, vyjma jejího anděla. Při jednom zjevení „spatřila, jak v hodinu smrti přináší anděl každého člověka Bohu jeho dobré skutky. A Pán ho potom přenechává andělům, aby tuto duchovní pomoc použili pro dobro jednotlivých duší. Několik dní po tomto dojem-

ném vidění se Františka zcela uzdravila.“

Díky andělově přítomnosti měla Františka i dar zvláštního poznání – jednou jí jistý kněz, jenž se na ni kvůli čemusi rozzlobil, podal úmyslně neproměněnou hostii. Františka však neomylně poznala, že jde o pouhý chléb, a dotyčnému knězi to ihned řekla. Ten okamžitě změnil své mínění o ní a stal se jejím zastáncem.

Jiný zázrak provázel Františčin skon, jenž v důsledku silného zánětu pohrudnice nadešel 9. března 1440 (roznemohla se cestou z návštěvy těžce nemocného syna). Tehdy naplnila její pokojík, v němž dokonávala, přelíbezná vůně fialek. Nebožčino tělo bylo vystaveno pro potřeby veřejného rozloučení v paláci rodu Ponzianiových, protože se čekalo, že se s milovanou samaritánkou přijdou rozloučit ti, kteří si jí vážili, ti, kterým pomohla. Nikdo však nepočítal s takovým návalem, který přesáhl veškeré myslitelné meze. Tělo muselo být nakonec přemístěno do kostela Santa Maria Nuova patřícího společenství jejich oblátek, jenž od jisté doby nese její jméno.

Kanonizační proces této pozoruhodné ženy započal ještě téhož podzimu, a přestože jeho výsledky byly velkolepé, z různých důvodů byl pozastaven a znovu otevřen až v roce 1602, kdy si Klement VIII. vyžádal jeho revizi. Nikoli však z důvodu pochybností, ale čistě jen kvůli učinění posledního, nejzásadnějšího kroku. Sám velký kardinál Robert Bellarmín stál tehdy za tímto rozhodnutím. O šest let později, 29. května 1608, prohlásil Pavel V. Františku Římskou za svatou.

Svatá Františka Římská je zobrazována v černých šatech, často i s bílým závojem, u ní se vyskytuje anděl. Dalšími jejími atributy jsou otevřená kniha a osel coby symbol pracovitosti, vytrvalosti a trpělivosti.

Farnost sv. Prokopa a město Sázava Vás zvou na **ZAHÁJENÍ POUTNÍ SEZONY NA SÁZAVĚ v sobotu 25. 3. 2023** (970. výročí smrti sv. Prokopa).

Program: 10.30 poutní mše svatá v kostele sv. Prokopa (Mons. Jan Graubner, arcibiskup pražský)
• 12.00 představení výstavy: *Putování za našimi světcí* • 15.00 křížová cesta v Čertově brázdě.

Srdečně zveme na svatoprokopskou Sázavu poutníky i návštěvníky, otevřeno máme celý rok 2023. Na pouti je možno přijíždět nejlépe po dohodě se správou farnosti Sázava. Celoročně je také otevřen prohlídkový okruh „Český patron sv. Prokop“, provozovaný farností.

Více na <https://www.sazavskyklaster.cz> a na FB: **Sázavský klášter – poutní místo sv. Prokopa**.

Kontakt: P. Radim Cigánek – farář, tel. 776 229 671 • Ivo Knížek – kastelán, tel. 777 907 980.

Křížová cesta

Modlitby z knížečky, kterou si před sedmdesáti lety v sibiřském táboře nucených prací vytvořily tři litevské dívky.

ÚVOD

Ježíši, který jsi šel cestou utrpení, Královno mučedníků, všichni mučedníci a trpitelé nebe a země, pomáhejte mi porozumět smyslu utrpení a lásky našeho Vykupitele. Pomáhejte mně, mým drahým a celému našemu národu, abychom našli svou cestu.

1. JEŽÍŠ JE ODSOUZEN NA SMRT

„Nesudte, abyste nebyli souzeni.“

Já soudím, odsuzuji, posmívám se, vysmívám se, zlobím, nadávám, nosím v sobě pomstu, vyprávím o chybách a tajemstvích druhých.

Uspořádej v nás všechno svou dobrotou.

Láska je nejlepší učitelkou.

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za své přátele.“

Modlitba:

Ježíši, smiluj se nad těmi, kteří odsuzují, nad nespravedlivými soudci. Chraň nás před vměšováním do cizích záležitostí.

2. JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ KŘÍŽ

Bůh na mě zapomněl. Neslyší moji modlitbu. Za co trpím? Nic jsem neukradla, nikoho neuhodila... Za co je tato bída, hlad, zima, bití, pohrdání, smýkání sem a tam, nepřijemnosti, zapomenutí?

„Vy všichni, kteří jdete kolem, pohleďte a vizte, zda je větší bolest, než bolest má.“

Modlitba:

Ježíši, co mi chceš říci touto bídou? Dej mi poznávat Tvou vůli ve všech situacích života.

„Hle, jsem služebnice Páně.“

3. JEŽÍŠ PADÁ POPRVÉ POD KŘÍŽEM

Zvyk je druhá přirozenost.

Dej, ať pomáháme druhým mladým lidem moudrou radou, příkladem a ochranou. Dej, ať se vyhýbáme příležitostem ke zlému.

Modlitba:

Ježíši, chraň naši mládež před prvním pádem a těm, kteří klopýtli, pomoz, aby znovu povstali.

Dej, ať zářím láskou a dobrotou.

4. JEŽÍŠ POTKÁVÁ SVOU MATKU

Dvě hořící pochodně – Slunce a Měsíc – nejmilovanější Syn a nejvznešenější Matka. Potkávají se na cestě vykoupení.

Dvě Srdce prožívají celou trpkost utrpení a bolesti. Dvě Srdce jsou plná soucitu s naší nouzí a s naším neštěstím.

Modlitba:

Bolestná Matko, pomáhej nám pochopit smysl přítomné nouze.

Pomáhej nám, abychom se brzy vrátily do tvé milované země, a pomáhej nám najít cestu do věčné blaženosti.

5. ŠIMON CYRÉNSKÝ POMÁHÁ NĚST KŘÍŽ

Když navštěvuji nemocné, když pomáhám zarmouceným, když se modlím za zemřelé a za zbloudilé, když pomáhám vdovám a sirotkům, pomáhám i dnes Ježíši nést kříž.

Modlitba:

Duchu Svatý, dej mi pochopení, sílu a moudrost, abych konala dobro, abych sama sebe oduševnila a velkodušně uctívala utrpení Vykupitele. Duchu Svatý, ať každý den plním Boží záměry.

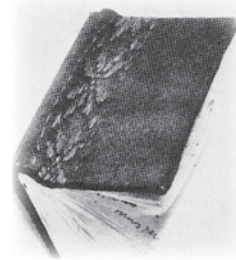
6. VERONIKA UTÍRÁ JEŽÍŠI TVÁŘ

Když bojujeme za to, co je pravda, dobro a krása, vytváříme Ježíšův obraz ve svém srdci.

Modlitba:

Ježíši, pomáhej mi správně chápat cestu pravdy, krásy a dobra.

Dej mi, abych neúnavně celou svou bytostí usilovala o to, sloužit Bohu a své vlasti.



Ručně psaná modlitební kniha, kterou si zhotovily litevské dívky v sibiřském táboře nucených prací před 70 lety (knížečka je velká 5 x 7,5 cm).

7. JEŽÍŠ PADÁ PODRUHÉ POD KŘÍŽEM

Chraňme se před nečistými myšlenkami a city. Udělejme předsevzetí, která nám pomohou uchovat ctnost čistoty. Pomáhejme mládeži svým příkladným životem.

Modlitba:

Ježíši, který miluješ čistotu, pomáhej Mariině zemi, kde kvetou zelené routy, lilie a tulipány. Pomáhej svým dětem hájit nesmrtelné ideály čistoty.

8. JEŽÍŠ TĚŠÍ PLAČÍCÍ ŽENY

Pomáhat opuštěným, trpícím na těle a na duši, nemocným znamená pomáhat trpícímu Vykupiteli.

Modlitba:

Ježíši, Ty jsi těšil jeruzalémské ženy. Potěš naše sestry, dcery, manželky a matky, soužené utrpením svých drahých.

9. JEŽÍŠ PADÁ POTŘETÍ POD KŘÍŽEM

Úplná beznaděj, bezmezná bolest duše, naprostá tělesná vyčerpanost, břemeno stáří, tyto těžkosti omezují vzlet duchovního vzestupu.

Modlitba:

Zcela vyčerpaný Ježíši, pomáhej mně a mým drahým v převeliké nemohoucnosti duše i těla.

10. JEŽÍŠ ZBAVEN ŠATU

Nám vnucená nestydatost těla, obnažení duše, úplná ztráta všeho, to je naše obnažení.

Modlitba:

Vykupiteli, chraň nás před příliš velkou bídou, která vede ke hříchu a brzdi duchovní pokrok.

Potvrzení dobré volby

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

11. JEŽÍŠ PŘIBIT NA KRÍŽ

Urážkami, špatnou náladou, hněvem, nenávisť, mstivostí, pomluvami... zabíjíme duše těch druhých.

Modlitba:

Ježíši, nauč mě nepřehlížet svobodu druhých. Dej mi vytrvalost, abych snášela všechnu duševní nouzi, bolesti, pohrdání, opuštěnost, a když to bude nutné, i hořkou smrt. Ale netrestej mne a můj národ věčným zavržením.

12. JEŽÍŠ NA KRÍŽI UMÍRÁ

„Nemám na tomto světě nic,“ říká Kristus.

Duch světa je pýcha, sebeláska, honba za slávou a majetkem, závist.

Modlitba:

Vykupiteli, dej mi, abych ráda umřela duchu tohoto světa, a dej mi najít radost z odevzdaného, štědrého, bohabojného a čistého života.

13. JEŽÍŠ JE SŇAT Z KRÍŽE

Neodstrkujme ruce, které se k nám vztahují.

Modlitba:

Spasiteli, prosím Tě o pomoc pro mrtvé, kteří jsou mi blízcí. Prosím Tě o útechu pro ty, kteří trpí smrtí svých příbuzných, prosím naléhavě, vyslyš prosby těch, kteří volají k Tobě.

14. JEŽÍŠ JE ULOŽEN DO HROBU

Modlitba:

Ježíši, stůj při těch, kteří bez útěchy, bez pomoci církve, příbuzných a přátel umírají v cizí zemi.

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA

Ježíši, pro zásluhy svého utrpení a oběti Královny mučedníků a všech svědků krve a trpících, pro utrpení moje a mého národa zahlad' viny mého lidu a dej nám všem, abychom našli cestu k Tobě, abychom nezahynuli v bidě a nouzi hlady a beznaděje. Ježíši, zachraň svět, který jde vstříc záhubě. Amen.

Z knížičky „Maria, rette uns“ přeložil -lš-
Zdroj: Archiv Světla
(Redakčně upraveno)

v čase, jde o dobré znamení a naznačuje to krásnou cestu. Tento pokoj přináší harmonii, jednotu, vroucnost a horlivost. Z procesu tohoto prohlubování vychází lepší, než jaký jsi do něj vstoupil.

Pokud se například rozhodnu, že modlitbě věnuji o půl hodiny více, a poté zaznamenám, že prožívám lépe také další momenty během dne, jsem klidnější a méně úzkostlivý, vykonávám práci s větší péčí a chutí a rovněž vztahy s obtížnými lidmi se odvíjejí přátelsky, jsou to všechno důležitá znamení hovořící ve prospěch onoho rozhodnutí. Duchovní život obíhá v kruhu a prospěšnost nějakého rozhodnutí působí kladně ve všech životních oblastech, protože se jedná o účast na Boží tvořivosti.

Můžeme rozpoznat několik důležitých hledisek, která nám pomohou vykládat čas následující po nějakém rozhodnutí jako možné potvrzení dobré volby. Již jsme se s nimi v průběhu těchto katechezí setkali, ale nyní nacházejí své další uplatnění. První hledisko spočívá v tom, zda své rozhodnutí mohou považovat za možnou odpověď na lásku a velkorysost, které mi Pán prokázal. V takovém případě volba nepovstává ze strachu a citového vydírání, ale z vděčnosti za přijaté dobro, které srdce podněcuje ke svobodnému prožívání vztahu s Pánem.

Dalším důležitým prvkem je vědomí, že v životě stojíme na správném místě, onen klid plynoucí z toho, že jsme tam, kde máme být, a jsme součástí většího plánu, jemuž bychom rádi poskytli svůj přínos. Na Svatopetrském náměstí existují dva body – ohniska elipsy, odkud člověk zahlédne jednotlivé sloupy Berniniho kolonády v dokonalém zákrytu. Obdobně může člověk uznat, že našel, co hledal, když do jeho dnů vstoupí řád, když vnímá rostoucí spojitost mezi svými různorodými zájmy, stanoví správnou hierarchii důležitosti, vše prožívá s lehkostí a zvládá vyskytující se nesnáze s novou energií a v síle ducha. Toto jsou znamení dobrého rozhodnutí.

Dalším dobrým stvrzujícím znamením je například skutečnost, že si vůči svému rozhodnutí zachováme svobodu, jsme ochotni je zpochybnit, a dokonce se jej vzdát v případě možných popření této volby, v kterých se snažíme najít Pá-

novo ponaučení. Nikoli proto, že by nám Bůh chtěl odpirat to, co je nám drahé, nýbrž abychom to prožívali svobodně a nepřilnuli k tomu. Jedině Bůh ví, co je pro nás opravdu dobré. Posesivnost [přivlastnění – pozn. red.] odporuje dobru a zabíjí cit. Mnohé případy domácího násilí, o kterých bohužel svědčí časté zprávy, téměř vždy vznikají z toho, že si nárokujeme citové ovládnutí druhého člověka a vyhledáváme absolutní jistotu, která usmrcuje svobodu, dusí život a činí z něj peklo.

Můžeme milovat jediné ve svobodě, a proto nás Pán stvořil svobodné, včetně svobody, která jej odmítá. V našem zájmu je nabídnout mu to, co považujeme za nejdražší, neboť nám to tak umožní, abychom to prožívali tím nejlepším možným způsobem a v pravdě – jako dar, kterým nás Pán obdařil, jako znamení jeho nezištné dobroty a za vědomí, že náš život, stejně jako celé dějiny, spočívá v jeho dobrotivých rukou. Bible to nazývá bázní Boží, což neznamena, že by nás Bůh děsil, nýbrž je to úcta k Bohu a nepostradatelná podmínka k přijetí daru moudrosti (srov. Sir 1,1-18). Tato bázeň vyhání jakoukoli jinou tíseň, protože se upíná k tomu, který je Pánem všech věcí. Před jeho tváří nás nic nemůže znepokojit. Je to zkušenost, kterou s úžasem popisuje sv. Pavel: „Dovedu žít v odřikání, a dovedu žít v hojnosti. Seznámil jsem se důvěrně se vším: se sytostí i hladověním, s nadbytkem i nedostatkem. Všechno mohu v tom, který mi dává sílu.“ (Flp 4,12-13) Je to svobodný muž, který dobrořečí Pánu, když přicházejí věci dobré i méně dobré: požehnaný jsi, Bože, a jde se dál!

Uznat tuto skutečnost je zásadní, pokud se chceme dobře rozhodovat. Zároveň nás ubezpečuje o tom, co nemůžeme kontrolovat a předvídat: zdraví, budoucnost, osudy drahých lidí, osobní plány. Záleží na důvěře, již vložíme v Pána, který nás nesmírně miluje a ví, že spolu s ním můžeme vykonat něco nádherného a věčného. Nejkrásnějším způsobem nám to ukazuje životy svatých. Pokračujme tedy, snažme se vždy v modlitbě přijímat takováto rozhodnutí a poté vnímat, co se děje v našem srdci. Pomalu jděme vpřed, odvahu!

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

Svatý Kopeček u Olomouce – sny o Panně Marii

Putujeme dlouhou cestou, nohy téměř necítíme, padáme únavou. Pak se ale stane něco krásného. Naše srdce náhle prostoupí síla a krok je lehčí. A pomohla nám jediná záležitost – myšlenka, že na konci našeho putování čeká Panna Maria. Jako by nás ona sama chytila za ruku. I to se poutníkovi může stát, směřuje-li ke svatostánku, jehož historie je založena na příbězích týkajících se právě Bohorodičky a jejích zjevení. Ač ze snů, i ty ale mohou podnítit vznik krásných a významných poutních míst. Jako v případě Svatého Kopečku u Olomouce.

Dávný slib

Olomouc patří k nejvýznamnějším českým městům. Už jen pro instituce a památky, které tuto stotisícovou metropoli Hané zdobí. Univerzita Palackého, katedrála sv. Václava, vyhlášené historické jádro nebo sloup Nejsvětější Trojice, který je zahrnut na seznamu světového dědictví UNESCO. A zapomínat nesmíme na Arcibiskupství olomoucké.

V katastru města se pak nachází i jedno z našich nejkrásnějších a nejnavštěvovanějších poutních míst. Byť pro cestu k němu se musíme vydat až sedm kilometrů od centra do dřívější obce a nyní olomoucké městské části Svato Kopeček. A tam na kopec, jehož vrchol ve výšce 393 metrů nad mořem korunuje nepřehlédnutelná bazilika Navštívení Panny Marie; tedy na místo prošlapané a promodlené zástupy poutníků, přicházejících sem při jedněch z největších procesí, jaká naše země pamatuje.

Historie poutního místa se datuje do 17. století a ve svých počátcích má jmenovatele v Janu Andráškově – bohatém olomouckém obchodníkovi s vínem. A v jeho dávném slibu, který Bohu a Panně Marii adresoval při jedné z četných obchodních cest do Rakouska.

Jako obvykle přespával v Tučapech kousek od Brna a také tradičně navštívil bohoslužbu v kostele sv. Martina, který dodnes stojí na kopci v obci Luleč. Jednoho dne před těmi, kteří ho doprovázeli, prohlásil, že dosáhne-li velkého majetku, nechá na podobném vrchu u Olomouce vystavět svatostánek také. A to ke cti Panny Marie.

Jenomže další léta zůstalo jen u slibu a k jeho splnění bylo daleko – do doby, než se Andráškově zdál sen. V něm se ocitl na krásném prostoru obklopeném lesem, kde se mu zjevila Panna Maria obestřená září. V pravé ruce držela malého Ježíška.

Jan Andrášek bral toto vidění jako jasnou připomínku svého plánu, umocněnou tím, že k němu v té době přišel jeden z jeho průvodců do Rakouska, před kterým závazek vyslovil.

Nebezpečná cesta

Budoucí zakladatel poutního místa se ale potýkal s několika problémy. Jednak neměl dostatek financí na stavbu a jednak nemohl najít místo, kde by měla stát. S těmito starostmi se stále obracel k Panně Marii. A ta se mu znovu zjevila ve snu.

V něm vizionář stál na zeleném pa-loučku plném květin. Bohorodička byla oděná v plášti a opět držela malého Je-

žíše. Tentokrát na Andráška promluvila: „Zdaliž nevidíš, že se dešť sem blíží...?“ Po těch slovech se rozpršelo. Maria se zároveň zeptala, jestli Andrášek začne se stavbou slíbeného svatostánku.

Jan se omlouval a přitom argumentoval, že nemá prostředky. Panna Maria mu řekla, ať se kolem sebe rozhlédne. Levou rukou ukázala na materiál na stavbu. Z toho on vyrozuměl nejen další pobídka k pracím, ale i náznak, že finance už brzy bude mít. A to se také naplnilo – po smrti jeho švagra, který mu zanechal velké dědictví.

Finanční prostředky byly zajištěny, zbývalo vybrat místo, kde kaple vyrostle. I k tomu se váže důležitý příběh. Odehrál se roku 1629, konkrétně 26. února, který se na cestách, mezích a pahorcích Nizkých Jeseníků podepsal vysokým sněhem. Krajina mezi Droždínem a Samotíškami, sestávající ze strmých kopců, byla zavátá a pro Andráška, který se vydal na koni hledat vhodnou lokalitu, představovala nebezpečnou cestu. Zvláště když vstoupil do lesa a tam se spustila velká vichřice.

Tu doprovázelo burácení, které zapříčinilo, že kůň se splašil a neovladatelně pádil. Teprve po chvíli se zastavil, aby už klidněji pokračoval z místa, kde Andráška překvapilo, že žádné stromy nejsou špatným počasím poškozeny. Putoval dál, až ho oslepilo výrazné světlo. Ke svému překvapení navíc poznal, že tato lesní paseka vypadá jako ta ve snu s Pannou Marií. Bohorodičku také poprosil o důkaz, že se jí toto místo líbí a považuje je za vhodné pro stavbu kaple vyjadřující úctu k ní. Se stejnými prosbami se obrátil i na Pána Ježíše Krista – v modlitbě žádal: jestli chce, aby Andrášek jemu a jeho Matce vystavěl svatostánek pro jejich slávu, ať mu k tomu dá svatou milost.

Za jakési znamení pak lze považovat to, co se stalo při návratu z hory. Jan Andrášek se potkal s jistým sedlákem a zeptal se ho, komu přesně kopec patří. Muž



*Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku u Olomouce
(Foto © Pavel Langer, Člověk a Víra)*

mu odpověděl, že premonstrátům z Klášterního Hradiska.

Jan Andryšek bezprostředně po popisovaných událostech začal s organizací stavby. Svolení k ní vydala olomoucká konzistoř 13. března 1629, k požehnání základního kamene došlo téhož roku na začátku května. Kaple byla dokončena roku 1633 a olomouckým světicím biskupem Filipem Breunerem vysvěcena ve stejný rok 3. dubna.

Nutno ještě dodat, že sny s Pannou Marií nebyly jediným motivem pro její založení. Jan Andryšek myslel i na to, že může prosvětlit nelehkou dobu třicetileté války a svatostánek vzniklý na základě vizionářské zkušenosti vyjádří Bohorodičce úctu, která v období po Bílé hoře v českých zemích byla mimořádná.

I toto společenské citění nahrálo tomu, že se k jednomu z prvních symbolů pobělohorského rozmachu katolictví na Olomoucku s prosbami ubíral hojný počet poutníků. A ti sem přinášeli prosby, které se nejednou přetavily na další příběhy plné Boží milosti.

Milostný obraz

Tyto události z velké části souvisely se zdejšími milostnými obrazy Panny Marie. Se zázraky je spojen od chvíle, kdy byl na Svaté hoře, jak se kopci s kaplí dříve říkalo, objeven. Stalo se tak jednoho dne při svítání.



Interiér baziliky Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku (Wikipedia)

Poustevníka, který zároveň sloužil jako kostelník, probudil zpěv. Ozýval se z lesa a muž v domněni, že pochází od přicházejícího procesí, rychle běžel otevřít kapli. Když k ní dorazil, zjistil, že vchod je už dokořán. Vnitřek navíc obestřelo nebeské světlo. Před oltářem stálo několik mužů oblečených do sněhobílých šatů. Přítomní po nějaké chvíli zmizeli a poustevník místo nich na oltáři uviděl obraz, respektive kamenný reliéf s Pannou Marií a Ježíškem. Padl na kolena a teprve po hodině byl schopen vstát. Vzal obraz a běžel s ním za Janem Andryškem, aby mu zvěstoval tento zázrak.



Letecký pohled na poutní baziliku na Svatém Kopečku (Wikipedia)

Další, tentokrát již vedoucí k uzdravení, se uskutečnil při svěcení kaple. Jan Andryšek ve svém domě ubytoval Alexandera barona z Bory, který byl slepý. Jeho hostitel ho přesvědčil, aby se zúčastnil světicí slavnosti. A právě při ní a po prosbách k Panně Marii a jejímu obrazu obě nemocné oči znovu prozřely a on se uzdravil.

Jeho vyléčení ještě více podpořilo zdejší poutní tradici. Příchozí hojně prosili o vyléčení, ať už z nemocí zraku, nohou, nebo z neduhů jakékoliv části těla.

K Panně Marii na Svatý Kopeček v polovině 17. století putovala i Anna Maria Goldtová. Měla velké bolesti pravé nohy, s nimiž se předtím obrátila na několik lékařů, kteří jí ale nepomohli. Nechala se odvézt k úpatí Svatého Kopečku a nahoru i přes značné omezení putovala sama – aby u milostného obrazu požádala Bohorodičku o uzdravení. Již na zpáteční cestě cítila, že se do pravé nohy vrací síla a bolest odchází. A při další návštěvě na poutním místě zanechala berli, kterou už nepotřebovala.

Milostný obraz byl slavnostně korunován 21. září 1732 římskými korunkami, sto let po objevení. O tyto korunky přišel při krádeži v roce 1919, spolu s dalšími votiv-

ními dary. Nové korunky byly zhotoveny a vsazeny do obrazu v roce 1924.

Vyplenění Švédy a výstavba chrámu

Než tato událost nastala, poutní místo urazilo důležitou část historie. A ne vždy světlou. Roku 1642 přitáhla k Olomouci švédská vojska a o tři roky později jeden z důstojníků svatokopeckou kapli vyplenil a poté zapálil. Nejistý osud potkal i milostný obraz, který se v dalších letech považoval za ztracený.

Ovšem po jisté době měl Jan Andryšek další sen, ve kterém se mu opět zjevila Panna Maria. Tentokrát vypadala rozhněvaně a zároveň smutně a naznačovala, aby ji Andryšek neopouštěl. To jej dojalo. Aby ho Bohorodička utišila, vybědla, ať políbí její levou tvář.

Jan sen později převyprávěl opatovi z Klášterního Hradiska, Friedrichu Valentinu Schinalovi, a ten v něm viděl jasné poselství: nechat obnovit kapli. To se následně také stalo, minimálně v tom, že byla vyčištěna a také dostala novou střechu. A po rekonstrukci došlo ještě k významnější záležitosti. Za Andryškem dorazil neznámý muž a přinesl mu ztracený milostný obraz Panny Marie.

I to napomohlo k tomu, aby poutní místo bylo nejen nadále obnovováno, ale ještě více vzkvétalo. A aby ho především zdobil větší chrám. Nový kostel ke cti Panny Marie se začal stavět v roce 1669 a dokončen byl o deset let později. Co do monumentality oproti původnímu svatostánku nesrovnatelný – s dvojvěžovým průčelím a odvážnou kopulí nad lodí kostela.

Zakladatel poutního místa Jan Andryšek se dokončení stavby však nedožil. Zemřel 10. února 1673. Jeho odkaz nicméně žil a žije dál, zvláště v srdcích poutníků, kteří sem přicházeli v zástupech čítajících i přes desítky tisíc.

Zástupy poutníků

Anděl v ruce drží posvátný reliéfní obraz Panny Marie Svatokopecké. Ukazuje jím cestu poutníkovi, aby došel právě za ní na Svatý Kopeček. Tento výjev je k vidění na slavném sousoší v Olomouci-Chválkovicích, které roku 1724 vytvořil sochařský mistr Johann Sturmer a které symbolizuje spojení Svatého Kopečku s poutní tradicí.

Zdejší nejslavnější časy jsou psány do slova zástupy. V pravém slova smyslu početnými, například v letech 1711 a 1716 zde svatě přijímání přijalo 160 000 věřících.

Že Svatý Kopeček byl a stále je cílem větších procesí, dokazuje i výčet několika bratrstev, která sem společně přicházela již od konce 17. století. Z Olomouce putovali členové bratrstva růžencového, dále Neposkrvněného početí či Navštívení Panny Marie, nebo škapulířového bratrstva při kostele Všech svatých.

Také se sem od druhé poloviny 18. století vždy 11. července vypravovalo procesí olomouckých měšťanů, děkujících Panně Marii především za ochranu při slezských válkách, kdy byla Olomouc ohrožena pruskými vojáky. Od 70. let téhož století sem také přicházeli dominikáni od dómu sv. Václava a procesí organizovalo i mnoho dalších řádů.

Koho z poutníků na Svatý Kopeček nesmíme vynechat, je císařovna Marie Terezie a její manžel František Lotrinský. Ti milostnému obrazu Panny Marie věnovali zlaté srdce se zlatým řetězem. A ohlédneme-li se do historie relativně nedávné, 21. května 1995 navštívil místo při příležitosti svatořečení Jana Sarkandra a Zdislavy z Lemberka poutník mimořádně vzácný – papež Jan Pavel II. Nutno dodat, že tehdy byl kostel povýšen na baziliku minor a na přání tehdy olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera papež posvětil korunku milostného obrazu a sám provedl korunovaci milostného obrazu Panny Marie před bazilikou při setkání s mládeží.

Hlavní poutě se zde slaví v květnu na svátek Navštívení Panny Marie a v neděli po srpnovém svátku Nanebevzetí Panny Marie a následující pondělí a úterý. K těmto svátkům musíme připočítat ještě poslední říjnovou neděli.

Po několika cestách

Jak tomu ale je i u jiných poutních míst, možnost putovat sem máme prakticky kdykoliv. V případě Svatého Kopečku nám k tomu (i v duchu vyhlášené tradice) slouží několik oficiálních poutních cest. Pozorným čtenářům Světla jistě neuniklo, že Svatý Kopeček byl zmíněn v nedávném článku o Velehradu, s nímž je spojen mimo jiného jednou z tras Cyriometodějské stezky.



*Milostný obraz Panny Marie
(Foto © M. Gavláková, Člověk a Víra)*

V jejím rámci tou, jejichž pět etap dává dohromady 109 kilometrů pro pěší. Na Svatém Kopečku tato trasa začíná a poutníka vede do arcibiskupské Olomouce. Po ní následuje město Tovačov, kde jsme uvedeni na třetí etapu trasy končící v Kroměříži. Odtud jdeme do osady Bunč, v níž zahajujeme poslední část trasy – tu, která spěje na Velehrad.

Další důležitou poutní cestou je ta spojující Svatý Kopeček se Svatým Hostýnem. Naším pokorným krokům na zhruba 50 kilometrech nabízí 19 zastavení. Otevřena a posvěcena byla tehdejší arcibiskupem olomouckým a dnešním arcibiskupem pražským Mons. Janem Graubnerem 22. května 2010. Téhož roku se na ní ve dnech 26. a 27. června konala první oficiální společná pouť.

Na každém zastavení se setkáváme s citáty z Pisma svatého a také s texty vždy jedné duchovní a poté národní písně. Například když od baziliky Navštívení Panny Marie sejdem k prvnímu zastavení u Hospice (putujeme-li ze Svatého Kopečku a nikoliv od Svatého Hostýna), jsme na cestu uvedeni úryvkem z Listu Římanům (8,28), který je pro začátek dlouhé poutě výmluvný:

„Těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“

A také nám vloží na jazyk píseň, která nás mimo jiné vrátí k našim předkům a k dávným procesím, která také zpívala: *„Tisíckrát pozdravujem Tebe...“*

Další zastavení prochází Bukovany, Velkou Bystřicí, Svěsedicemi, Vacanovicemi, Tršicemi, Lázníky či obcí Buk. Na tomto, již osmém, dostaneme duchovní posilu v podobě jiného citátu z Bible, tentokrát z evangelia sv. Matouše (11,28):

„Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, já vás občerstvím.“

A stejnou posilu našim bolavým nohám a unaveným duším může přinést úryvek u dalšího zastavení v obci Prosenice. Nedaleko tamního kostela můžeme slovy žalmu (17,5) prosit:

„Upevňuj mé kroky na svých cestách, ať neklopýtají mé nohy.“

Dále nás cesta vede obcemi Radslavice, Pavlovice, Hradčany, Nahošovice, Dřevohostice a Lipová. U zdejšího obecního úřadu poutníci odbočují k polní cestě a loukou poté k lesu. Následují zastávky Ochozy a Bílavsko, které nás pomalu směřují k cíli naší cesty. Čekají nás poslední dvě zastavení. Na předposledním si přečteme citát z Izaiáše (40,9):

„Vystup na vysokou horu, ty, který hlásáš radostnou zvěst!“

Zmínku o vysoké hoře si v tomto případě můžeme vztáhnout i na kopec v Hostýnských vrších, korunovaný poutním místem Svatý Hostýn s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie.

Ze Svatého Hostýna je pak možné pokračovat až na Velehrad, přičemž s předchozími 50 ze Svatého Kopečku ujdeme celkem 110 kilometrů. Zde se pak nabízí podobnost s cestou ke hrobu sv. Jakuba. Ujdeme-li po ní ve Španělsku alespoň 100 kilometrů (nebo 200 km na kole, případně 100 km na koni), obdržíme v cíli starodávné potvrzení zvané *Compostela* – a právě v této souvislosti je úsek Svatý Kopeček – Velehrad nazýván *Moravská Compostela*.

Ani jedna ze vzpomínaných cest není krátká a bez nároků. Není vyloučeno, že při nich budeme padat únavou. V takových chvílích pomysleme nejen na Boha, ale (jak bylo řečeno v úvodu textu) také na Pannu Marii.

Před zhruba 400 lety se v několika snech zjevila Janu Andráškovu a poté byla ústřední postavou událostí, v nichž zbožným lidem přinášela uzdravení a jiné Boží dary. Místo, ke kterému po dlouhých cestách a poutních stezkách přicházíme, je tak životodárně prostoupené jejím působením a milostiplným otiskem.

I proto žádná cesta, která nás sem přivádí, není nepřekonatelná. Tedy v případě, když se při ní obrátíme na Pannu Marii. Ona nám vždy podá pomocnou ruku, silnou především díky lásce, kterou k nám chová. Lásce, kterou nenaruší žádná vzdálenost.

Maminka Markéta (6)

Život matky Dona Boska

Kapitola 5

„UŽ NEMÁŠ OTCE“

Sklep podzemní a studený

Ve svých *Pamětech* Don Bosco takto vzpomíná na „černou díru“, která se otevřela pro jeho rodinu v roce 1817.

„Neměl jsem ještě ani dva roky, když nás milosrdný Bůh zasáhl velkým neštěstím. Můj otec byl v rozkvětu svých sil, v nejlepším věku a snažil se nám dát dobrou křesťanskou výchovu. Jednou, když se vracel z pole celý upocený, sestoupil, aniž by přemýšlel, do podzemního a studeného sklepa. Byl zasažen vysokou horečkou, příznak zápalu plic. Veškerá péče byla zbytečná. Během několika dní nemoc ukončila jeho život. V posledních hodinách přijal svátost nemocných a doporučil mé matce, aby důvěřovala Bohu. Zemřel ve věku 34 let. Psal se 11. květen roku 1817.

Z těchto dnů mám jedinou vzpomínku, první vzpomínku mého života: všichni vycházeli z místnosti, kde zemřel můj otec, ale já jsem za nimi nechtěl jít. Moje matka mi říkala: »Pojď, Jeníku, pojď se mnou.« – »Když nepůjde tatínek, nepůjdu ani já,« odpověděl jsem. »Ubohý synu, už nemáš tatínka.« Když to řekla, propukla v pláč, vzala mě za ruku a vedla mě pryč. I já jsem plakal, ale jenom proto, že jsem ji viděl plakat. Kvůli svému věku jsem nemohl pochopit, jak velkým neštěstím byla ztráta otce. Tato událost uvrhla celou rodinu do zármutku.⁽¹⁾

Když bude vyprávět tuto událost svým chlapcům, bude dodávat: „Tato slova: »Už nemáš otce,« si budu pamatovat navždy.“ Jednou (byl tam přítomen don Ruffino, který to zapsal) řekl také: „Pamatuji si také to, co se dělo při té příležitosti s mým bratrem, který »zruil bolesti.«“ Tento ubohý Antonín (měl 9 let) nejdříve viděl mrtvou svou matku, teď viděl mrtvého svého otce. Jaké propasti bolesti se otevíraly v mysli tohoto malého chlapce? Jaké bouře agresivity se v něm rozpoutají, když bude mít podezření, že všechny jeho poslední jistoty jsou ohroženy?

Matka Markéta jmenována u soudu

Markéta, maminka Jana Boska, když její manžel zemřel, měla pouhých 29 let. Byla dost mladá na to, aby unesla tíhu tří dětí, tchyně téměř ochrnuté, vinice a pole, které stačily sotva k přežití, domečku, který ze stáje potřeboval adaptovat na obyvatelný dům. Nestrávila však mnoho dnů pláčem nad sebou. Vykasala si rukávy a dala se znovu do práce.

Od května do listopadu si vypomáhala dvěma pracovníky, a tak se jí podařilo dovést do konce práci na pronajatých polích a zachránit co největší část úrody. Od 11. listopadu 1817 byl vztah mezi nájemníky a majiteli Biglione a rodinou Bosco napjatý. Majitelé Biglione na konci nešťastného závěru udali „dědice Františka Boska“ u soudu, protože pole byla zanedbaná a úroda se nakonec ukázala menší, než se předpokládalo. Rodina advokátů proti mladé vdově, která sotva pohřbila svého manžela, neuměla číst ani psát, musela chodit k různým výslechům u soudu... Rozsudkem byla Markéta odsouzena zaplatit 22,50 lir pokuty. Muse-la rozsudek přijmout a podepsat ho jediným způsobem, který uměla, tím, že tam udělala křížek.

Strýc Michal se v těchto měsících vrhl na adaptaci domečku ze skladiště pro nářadí a stáje na přijatelné bydlení. Dne 11. listopadu se tam maminka Markéta, tři děti a babička přestěhovaly. I přes úsilí bratra Michala tento domeček zůstane nejchudším v celém okolí. Bylo to nejtvrdší období pro Markétu, která ztratila manžela. Opouštěla dům proto, aby se nanačkala se třemi dětmi a starou nemocnou babičkou do domečku, který byl postaven, aby byl stáji, seníkem. Byla udána u soudu a pak odsouzena kvůli škodě. Muse-la se co nejrychleji dát do práce na tom kousku pole, který jí zanechal manžel, aby zaopatřila své děti. Deset měsíců po odchodu manžela ztratila také svoji drahou maminku Dominiku (březen 1818).

Kdo zná život rodiny, umí si představit, jakou posilou pro mladou vdanou ženu a matku je mít nablízku matku a moci



se jí svěřit. Byla to zoufalá situace, která svírala osamělou 29letou ženu.

Markéta však měla velikou víru v Boha a velikou lásku ke svým dětem. Měla také sílu jít kupředu. Těžkou prací (orání, sekání, práce s motykou ve vinici) jí tvrdly ruce. Tyto tvrdé ruce však uměly děti pohladit velice mile. Byla to žena statečná, která uměla pracovat a dít, ale byla to především matka svých dětí.

Kapitola 6

BÍDA

Týž rok, kdy umřel jejich tatínek, přinesl také bídu a hlad. Po období, kdy pořad přšelo, přišlo období bez slunce. Sklizeň byla velice malá. Vršky Monferrata, jakož i celého Piemontu, Lombardie a Ligurie byly zasaženy velikou bídou. „Bída“ je slovo dosti neurčité. Stane se konkrétnějším, když v zemědělských statistikách té doby čteme, že tehdy v normálním období jedno zaseté zrnko přineslo 4–6 zrnok. V období bídě jedno zaseté zrnko přineslo maximálně dvě. Na vesnicích byl hlad, skutečný hlad, takový, že se nacházeli žebráci v příkopě a měli ústa plná trávy. Turín, hlavní město Piemontu, je v roce 1817 popsán jako město, do kterého pronikli ubozí lidé, kteří opustili svá pole a přišli, aby se utábořili u kostelů a šlechtických paláců. Vládce Janova napsal králi Piemontu: „Hlad ničí celé rodiny.“ V Lombardii kvůli nedostatku listů na keřích se zhroutilo celé pěstování

Blahořečení celé rodiny Ulmů

bavlníku, které bylo hubenou podporou mnoha selských rodin. Také v domečku v Becchi byl hlad a strach.

Ve svých *Pamětech* Don Bosco píše: „Roční sklizeň, jediný zdroj našeho žití, byla neúspěšná. Potraviny dosahovaly nepředstavitelných cen. Moje matka mi vícekrát říkala, že dá rodině jídlo, dokud bude mít... Jeden den jsme nejedli téměř nic. Matka šla k sousedům, aby si něco půjčila, ale nikdo nebyl s to nám pomoci. Tehdy, aniž by ztratila odvalu, nám řekla: »Tatínek, když umíral, mi řekl, abych měla důvěru v Boha. Poklekneme tedy a pomodleme se.« Po krátké modlitbě jsme vstali a ještě řekla: »V krajních případech se musí použít krajní východisko.« S pomocí pana Bernarda Cavalla (jeden z našich sousedů) šla do stáje, zabila tele a ihned připravila něco k jídlu a podala nám večeri. Byli jsme vyhladověli až k smrti.“

V piemontských rodinách na venkově až do doby ještě před několika desetiletími zabít tele znamenalo úkon krajní nouze. Tele, které rostlo ve stáji, byla investice, která dovozovala jeho prodej na trhu, byla to pojistka pro těžké doby, jako je nemoc v rodině (tehdy neexistovala pojištění), požár...

„Ve dnech, které následovaly,“ pokračuje Don Bosco, „se mamince podařilo získat obilí z dalekých zemí za velice drahou cenu.“ Abychom řekli celou pravdu, tak toto byla „zdomácnělá“ verze vyprávěná maminkou Markétou. Pravda však byla trochu tvrdší: obilí nepřišlo ze vzdálených zemí, ale bylo koupeno u sousedního kněze, dona Vittoria Amadei. Prodal ho v této době za cenu napůl lichvářskou: 4 eminy⁽²⁾ po 9,17 lir za jednu, zatímco oficiální cena na trhu v Turíně byla tehdy 7,43 lir.

„Každý si může představit, jak musela trpět a namáhat se moje matka v tomto nešťastném roce,“ píše Don Bosco. „Ale neúnavnou prací, neustálým šetřením, neustálým uvažováním i o nejmenších vydáních a se skutečně prozřetelností pomocí mohla překonat tuto potravinovou krizi. Tyto věci mi mnohokrát vyprávěla moje matka a potvrdili mi to sousedé, příbuzní a přátelé.“

Jenom rok poté byla Markéta schopná splatit dluh u lékárníka Giannella z Castelnova „za léky pro svého manže-

Naši severní sousedi oslaví v září netypickou beatifikaci, týká se totiž celé rodiny, včetně sedmi dětí. Papež František rozhodl, že obřad blahořečení Jozefa a Wiktorie Ulmových a jejich dětí se uskuteční 10. září 2023 v Markowé (Polsko). Papežovým zástupcem bude kardinál Marcello Semeraro, prefekt Dikasterie pro svatořečení, uvádí se v tiskové zprávě premyšlské arcidiecéze.



Józef a Wiktorie Ulmovi a jejich šest dětí žili v Markowé na Podkarpatsku. Zabývali se zemědělstvím na malém stat-

ku. Józef byl velmi pracovitý a nápaditý člověk. Kromě zemědělství se věnoval také fotografování. Jako první ve vesnici měl elektrinu, a to díky připojení žárovy k vlastnoručně postavenému větrnému mlýnu.

Josef a Viktorie byli hluboce věřící lidé. Jejich život byl založen na příkázáních lásky k Bohu a bližnímu. Jako manželé prohlubovali svou víru modlitbou a účastí na svátostném životě církve. Oba patřili k Bratrstvu živého růžence.

Během německé okupace u nich našlo útočiště osm Židů: Saul Goldman a jeho čtyři synové Baruch, Mechel, Joachim a Moses, dále Gołda Grunfeldová a Lea Dinerová s dcerou Reszlou. To se jim také stalo osudným. Kvůli ukrývání Židů byli 24. března 1944 zabití německými četníky. Spolu s Ulmovými byly zastřeleny i jejich děti a Židé, které ukrývali. Vzhledem k těhotenství Wiktorie Ulmové se mezi nevině zabitě počítá i jejich nenarozené dítě.

Wiktorie a Józef Ulmovi byli 13. září 1995 vyznamenáni nejvyšším izraelským vyznamenáním – titulem Spravedlivý mezi národy.

Zdroj: www.cirkev.cz
(Redakčně upraveno)

la“. Činilo to 6,15 lir (za celodenní práci platil sedlák 1 liru). A jenom ve splátkách v následujících letech mohla splatit dluh u notáře Montalentiho, který se dostavil do Becchi kvůli závěti a inventarizaci majetku Františka Boska, a to činilo 32 lir.

„Jsem matka svých dětí“

„Pominula tato hrozná nouze a věci se vrátily k lepšímu. A tak mé matce nabízeli, aby si odpočinula velice výhodným způsobem – sňatkem. Ona však stále opakovala: »Bůh mi manžela dal, Bůh mi ho vzal. Když manžel umíral, světil mi tři děti a já bych byla krutou matkou, kdybych je opustila v okamžiku, kdy mě nejvíc potřebují.«“

Namítali jí, že by její děti byly svěřeny dobrému poručníkovi, který by se o ně velice staral. „Poručník je přítel,“ odpověděla velkodušná žena. „Já jsem matka těchto svých dětí, nikdy je neopustím, i kdyby mi chtěli dát všechno zlato světa.“

Její největší snahou bylo dát svým dětem náboženskou výchovu, vést je k poslušnosti a zaměstnat je věcmi hodnými jejich věku.

(Pokračování)
Redakčně upraveno

Pramen: BOSCO T., *Maminka Markéta, Život matky Dona Boska.*
Překlad P. Jan Ihnát.
Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Olomouc 2006.
(Kniha je vyprodaná.)

Poznámky:

⁽¹⁾ *Memorie biografiche di Don Giovanni Bosco*; 18 volumi. Od: Lemoyne, Amadei, Ceria. (s. 10–11)

⁽²⁾ Emina anebo mina: stará piemontská míra, která v kraji Asti měla 23 litrů. V normálních dobách jedna emina zrna stála nějaký ten frank.

Pondělí 6. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Martinem Prudkým **7:10** Nigérie – soužití **7:40** Dopis z Indie **8:00** Buon giorno s Františkem **8:45** V pohorách po horách: Velká Rača – Kysucké Beskydy **9:10** Mezi pražci (114. díl): Březen 2023 **9:55** Outdoor Films s Jiřím Kráčalíkem (100. díl) **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Babička Věra (4. díl): Láaska a Naděje **13:20** Příběhy psané životem: Bohem nezapomenuté děti **14:05** Slávek Janoušek & kapela na Mohelnickém dostavníku **14:50** Na startu **15:10** Noční univerzita: Katka Lachmanová – Opět posvětim své jméno... **16:00** V souvislostech **16:20** Grotosky Harolda Lloyda: Náměsíčná nevěsta **16:50** Dům ze skla?: Jaroslav Šebek **18:05** Sedmihlásky (113. díl): Když jsem já šel přes Nadaj **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Ježíš kráčí po vodě **18:18** Černobyl na kolečkách **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Příběh růžence: Nyní i v hodinu smrti naší **21:45** Poutníci času: S Petrem Haluškou **22:05** Noemova pošta: Březen 2023 **23:10** Rok 2022 s papežem Františkem **23:50** V pohorách po horách: Vítkovská vrchovina – Nizký Jeseník **0:05** Sním s Ním **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 7. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Pavlem Rumlem **7:10** Kmochův Kolín 2019: Dechový orchestr Harmonie 1872 Kolín **7:50** Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Když docházejí síly **8:45** Setkání: Miluše Horská **9:10** V souvislostech **9:30** Rok dvou papežů **10:35** Dokořán: S MUDr. Jaroslavem Šturmou **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Víra do kapsy **13:05** Absolventi: Anton Jablonický **13:30** Výchova a občanství **14:05** Vezmi a čti: Únor 2023 **14:25** Jak potkávat svět: S Tomášem Hanusem **16:00** Muzikanti, hrajte **16:30** Když bolí duše **17:35** Můj chrám: Kostel svatého Jana Nepomuckého ve Štěchovicích a Monika Klimentová **18:05** Sedmihlásky (113. díl): Když jsem já šel přes Nadaj **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Uzdravení dcery Syroféničanky **18:20** Bratr oheň: Antonínova víra **18:50** Animované biblické příběhy: Postaven na Skále **19:20** Dědek a jeho kreslený svět: Lenošeni zlé vždy není **19:25** Zpravodajské Noeviny: 7. 3. 2023 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Výpravy do divočiny: Oceánologie – nové objevy korýšů [L] **21:30** Mezopotámie IN MEMORIAM: Období velkých říší **22:35** Jarní koncert: Janáčkova konzervatoř Ostrava a divčí sbor DATIO Odry **23:30** Terra Santa News: 1. 3. 2023 **23:55** Večer chval (100. díl): Efod **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 8. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Danielem Rausem **7:10** Zpravodajské Noeviny: 7. 3. 2023 **7:30** Noční univerzita: Katka Lachmanová – Opět posvětim své jméno... **8:15** Uganda: Nechte mě jít a zemřít **8:45** Dědek a jeho kreslený svět: Štěstí trochu jinak **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:05** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem: Osmá múza astronomie Urania **10:50** Indie – Talit Penkal, Donne Dalit **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Prostá krása Kyjovska: MFF Strážnice 2019 **14:45** Zpravodajské Noeviny: 7. 3. 2023 **15:05** Zambie: DJ Baza **15:35** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Dalešická přehrada **15:45** ARTBITR – Kulturní magazín: Oldřich Nový **16:00** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Pokušení Páně (Mt 4,1–14) **16:40** Grotosky

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV



■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENÁ

Bustera Keatona: Frigo plave **17:45** V pohorách po horách: Soutěska Raggaschlucht – Vysoké Taury **18:05** Sedmihlásky (113. díl): Když jsem já šel přes Nadaj **18:10** Příběhy z Dobré knihy: O nemilosrdném služebníkovi **18:20** Strýček Emu **18:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **18:55** Absolventi: Karol Marko [P] **19:25** Terra Santa News: 8. 3. 2023 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Když bolí duše [L] **21:10** Adorace [L] **22:15** Noční univerzita: Jan Pirk – Proč bychom měli sportovat [P] **23:00** Generální audience papeže Františka **23:20** Příběhy odvahy a víry: Babička Věra (4. díl): Láaska a Naděje **23:55** Příběhy psané životem: Se střízlivou hlavou **0:40** Duchovní malby: Zmrtvýchvstání **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 9. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S doc. Jakubem Jinkem **7:10** Terra Santa News: 8. 3. 2023 **7:35** Jak potkávat svět: S Josefem Vejvodou **9:10** Setkání: Pavla Lowentalová **9:20** Mezopotámie IN MEMORIAM: Období velkých říší **10:25** Noemova pošta: Březen 2023 **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Dokořán: S MUDr. Jaroslavem Šturmou **13:35** Generální audience papeže Františka **14:05** Mezi pražci (114. díl): Březen 2023 **14:50** Co pro tebe znamená Campfest **15:15** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem: Osmá múza astronomie Urania **16:00** Zpravodajské Noeviny: 7. 3. 2023 **16:20** Grotosky Harolda Lloyda: On záračným studentem **17:35** Můj chrám: Ing. Jaromíra Vítková, místostarosta Boskovic v kostele sv. Jakuba St., Boskovice **18:05** Sedmihlásky (113. díl): Když jsem já šel přes Nadaj **18:10** Ovečky: 3. neděle postní [P] **18:35** Příběhy z Dobré knihy: Budťe jako děti **18:42** Jenikov **18:55** O kom, o čem: Vlastimila Češková **19:20** Poutníci času: s Petrem Maclem **19:35** V pohorách po horách: Schareck – Vysoké Taury **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře [L] **21:50** Paměť národa – Tváře vzduoru 1989: Jarmila Johnová [P] **22:10** Pod lampou [P] **0:15** Tiché hrozby – Blízký vesmír **0:45** Harfa Noemova: Mistři taktovky – Petr Fiala **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 10. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Martinem Skořepou **7:10** Mladí salesiánské misionáři – Argentina – Mapučové **7:30** Dvořák – umění hořák **8:25** Zambie – Láaska proměněná v činy **9:10** Polské stopy v Olomouci II. [P] **9:20** Dokořán: S Marií Rottrovou **10:10** Příběh růžence: Nyní i v hodinu smrti naší **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Kaplani naděje: P. Jiří Barhoň **13:00** Pošta pro Holuba: Ekologie **14:05** Flešbky – Godzone podcast (7. díl): Mário Tomášik – Skrývali sme sa po bytoch **14:40** Hovory z Rekovic: Dalibor Norský

15:00 RIO 2013 WYD: Křížová cesta na pláži Copacabana **16:50** Výpravy do divočiny: Oceánologie – nové objevy korýšů **18:05** Sedmihlásky (113. díl): Když jsem já šel přes Nadaj **18:10** Příběhy z Dobré knihy: Podobenství o dělnících na vinici **18:20** Proměna duchovního malířství napříč staletími: Výtvarná díla v křesťanství s Mons. Josefem Gazdou **18:40** Přejeme si... **19:00** Přejeme si mír – koncert Pavla Helana s hosty: Ukrajina jsi Ty [L] **20:30** Kulatý stůl: Charita Olomouc pomáhá Ukrajině [L] **22:00** Poletuchy: Na skok okolo Hradiště **22:40** Harfa Noemova IV. (3. díl) **23:00** Dobrodružství před kamerou **0:05** Letem jazzem: Ke kořenům jazzu **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 11. 3. 2023

6:05 Biblická studna: S Marií Kunstovou **7:10** Cenakolo: Svědectví o Lásce, milosrdenství a přátelství **7:55** Sedmihlásky (113. díl): Když jsem já šel přes Nadaj **8:00** Animované biblické příběhy: Postaven na Skále **8:25** Strýček Emu **8:35** Ovečky: 3. neděle postní **9:00** Bratr oheň: Antonínova víra **9:40** Flešbky – Godzone podcast (8. díl): Veronika Ťažká – Zo zákulisia Godzone kancelárie **10:15** Noční univerzita: Radim Kuchař – Můj život s Bohem, nebo Boží život se mnou? **10:45** Viac ako pieseň (3. díl): Kapela ESPÉ a pieseň Vířaz **11:00** V pohorách po horách: Rešovské vodopády **11:10** Paměť národa – Tváře vzduoru 1989: Jarmila Johnová **11:25** ARTBITR – Kulturní magazín: Oldřich Nový **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu: Záznam přímiční mše svatě P. Karla Skočovského **13:15** Pod lampou **15:20** Příběhy odvahy a víry: Patriarcha Tichon (5. díl): Kolik slz budu muset zamáchnout! **15:50** Setkání: Jaromíra Vítková – kostel svatého Jakuba Staršího a židovská synagoga **16:00** Plzeňáci: MFF Strážnice 2019 **17:35** Vezmi a čti: únor 2023 **18:00** Slovo na neděli: 3. neděle postní [P] **18:20** Světla a stíny baroka [P] **19:25** V souvislostech [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dobrodružství před kamerou [P] **21:35** Strom na dřeváky [P] **0:40** Magion – příběh družice **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 12. 3. 2023

6:05 Biblická studna: Se Sašou Jacobea **7:10** Světla a stíny baroka **8:10** Slovo na neděli: 3. neděle postní **8:35** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře **10:00** Mše svatá: Zlín, kostel sv. Filipa a Jakuba [L] **11:10** Poutníci času: S Milanem Pokorným [P] **11:25** Setkání: Stanislav Šec – Meditační zahrada v Plzni – Památník obětem zla **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:25** Muzikanti, hrajte **14:10** Křížová cesta rodin **14:30** Tichý hlas pod věží: Čáslav – město Panny Marie **14:55** V pohorách po horách: Skalná Alpa – Velká Fatra **15:05** Grotosky Laurela a Hardyho: Není kuchař jako kuchař **15:25** Libanon – Sedm sekund **16:00** Noční univerzita: Jan Pirk – Proč bychom měli sportovat **16:45** Dobrodružství před kamerou **18:00** Sedmihlásky (144. díl): Chodíval sem přes horečku **18:05** Ovečky: 3. neděle postní **18:30** Bratr oheň: Žil jako Ježíš [P] **19:00** Strýček Emu [P] **19:10** Můj chrám: Jaroslava Valová, podnikatelka, kostel Nejsvětější Trojice v Čimelicích **19:30** Paměť národa – Tváře vzduoru 1989: Jarmila Johnová **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:20** Koncert Petra Bendeho **21:55** Svatý Řehoř Veliký **22:50** Výpravy do divočiny: Oceánologie – nové objevy korýšů **23:55** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:10** V pohorách po horách: Lovoš – České středohoří **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů

Pondelok 6. 3. o 20:20 hod.: A teraz čo?

Aký pôst sa páči Bohu? Čo pomáha, aby sme dobre prežili pôstne obdobie?

Utorok 7. 3. o 17:45 hod.:

vKontexte (Pôst, alebo diéta?)

Pôst má dlhú tradíciu v kresťanskom spoločenstve. Jeho prežívania však môže mať svoje úskalí. Akým spôsobom by sme mohli prežívať pôst v dnešnej dobe?

Streda 8. 3. o 16:35 hod.:

Dá sa to aj inak

V druhej časti novej relácie sa spolu s manželmi Baginovcami zamyslíme nad tým, ako klásť otázky. Viete, aký je rozdiel medzi uzavretou a otvorenou otázkou? Ktorá z nich ľudí skôr vyrušuje a ktorá, naopak, napomáha lepšej komunikácii? To sa dozvieme v druhej časti relácie Dá sa to aj inak. Úvodný príbeh tentokrát vyrozpráva herečka Michaela Kapráliková.

Štvrtok 9. 3. o 17:05 hod.: Zabudnuté poklady

(Kostol sv. Jakuba staršieho vo Štvrtku na Ostrove)

Dnes spoločne navštívime kostol vo Štvrtku na Ostrove. Postavili ho na kopci a prežil zemetrasenie. Dnes je vplyvom „dejinného

nánosu“ zapustený v teréne. Napriek tomu je dominantou obce, v ktorej sa nachádza. Má najstaršie doložené patrocinium sv. Jakuba na území Slovenska a v jeho veži sa nachádza funkčný gotický zvon. V roku 2017 získal miestny farský úrad ocenenie za príkladnú obnovu chrámu.

Piatok 10. 3. o 20:40 hod.: Poznačení Bohom – Sv. František z Assisi (dokument)

Kto bol tento reholník, ktorý kresťanstvo navždy zmenil? Film ukazuje Františkov životný príbeh, od jeho divokej mladosti až po svätú smrť, a ukazuje, ako sa ho Boh na tejto ceste dotýkal a ako ho viedol.

Sobota 11. 3. o 20:30 hod.: Uzdravujúca rieka

Tragická smrť jediného syna matky, ktorú zapríčinil dospievajúci, na ópiu závislý vodič, bolestivo poznačí jej život. Po zhovievavom, zdanlivo nespravodlivom rozhodnutí súdu sa jej smútok premení na zúrivosť. Zúfalo sa snaží mladíkovi pomstiť.

Nedeľa 12. 3. o 18:00 hod.: Láska a rodičovstvo

Prirodzené metódy plánovania rodiny prinášajú nielen kontrolovanie počtu detí, ale aj sledovanie zdravotného stavu ženy a v neposlednom rade úctu v manželskom vzťahu. Tvrdia to nielen ženy, ale dokonca i muži a lekári.

Liturgická čtení

Nedeľa 5. 3. – 2. nedeľa postní

1. čt.: Gn 12,1–4a
 Ž 33(32),4–5.18–19.20+22
 Odp.: 22a (*Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.*)
 2. čt.: 2 Tim 1,8b–10
 Ev.: Mt 17,1–9

Pondělí 6. 3. – ferie

1. čt.: Dan 9,4b–10
 Ž 79(78),8.9.11+13
 Odp.: srov. Ž 103(102),10a
 (*Nejednej s námi podle našich hříchů, Hospodine!*)
 Ev.: Lk 6,36–38

Úterý 7. 3. – připomínka sv. Perpetuy a Felicity

1. čt.: Iz 1,10.16–20
 Ž 50(49),8–9.16bc–17.21+23
 Odp.: 23b (*Kdo žije správně, tomu ukázu Boží spásu.*)
 Ev.: Mt 23,1–12

Středa 8. 3. – připomínka sv. Jana z Boha

1. čt.: Jer 18,18–20
 Ž 31(30),5–6.14.15–16
 Odp.: 17b (*Zachraň mě, Hospodine, svou slitovností.*)
 Ev.: Mt 20,17–28

Čtvrtek 9. 3. – připomínka sv. Františky Římské

1. čt.: Jer 17,5–10
 Ž 1,1–2.3.4+6
 Odp.: Ž 40(39),5a (*Blaze tomu, kdo svou naději vložil v Hospodina.*)
 Ev.: Lk 16,19–31

Pátek 10. 3. – připomínka sv. Jana Ogilvie

1. čt.: Gn 37,3–4.12–13a.17b–28
 Ž 105(104),16–17.18–19.20–21
 Odp.: 5a (*Pamatujte na divy, které učinil Hospodin.*)
 Ev.: Mt 21,33–43.45–46

Sobota 11. 3. – ferie

1. čt.: Mich 7,14–15.18–20
 Ž 103(102),1–2.3–4.9–10.11–12
 Odp.: 8a (*Hospodin je milosrdný a milostivý.*)
 Ev.: Lk 15,1–3.11–32

BREVIÁŘ PRO LAIKY

4. – 11. BŘEZNA 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

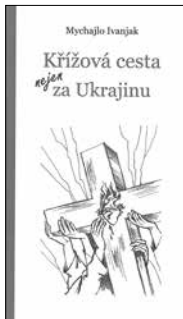
Uvedení do první modlitby dne:	NE 5. 3.		PO 6. 3.		ÚT 7. 3.		ST 8. 3.		ČT 9. 3.		PÁ 10. 3.		SO 11. 3.	
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	272	301	271	300	272	301
Antifony	313	348	935	1046	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Krátké čtení a zpěv	313	349	317	353	321	357	324	360	327	364	331	368	334	372
Antifona k Zach. kantiku	313	349	317	353	321	357	324	361	328	365	331	368	334	372
Prosby	314	349	318	354	321	357	325	361	328	365	331	369	335	372
Závěrečná modlitba	314	350	318	354	322	358	325	362	328	365	332	369	335	373
Modlitba během dne:														
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	314	350	318	354	322	358	325	362	329	366	332	369	335	373
Závěrečná modlitba	314	350	318	354	322	358	325	362	328	365	332	369	335	373
Nešpory:														
SO 4. 3.														
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	268	298	269	299	268	297
Antifony	311	347	316	351	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	311	347	316	352	319	355	323	359	326	363	330	367	333	370
Ant. ke kant. P. M.	312	347	316	352	320	356	323	359	327	363	330	367	333	371
Prosby	312	348	316	352	320	356	323	360	327	364	330	367	333	371
Záv. modlitba	314	350	314	350	318	354	322	358	325	362	328	365	332	369
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

MODLÍME SE

KŘÍŽOVÁ CESTA NEJEN ZA UKRAJINU
Mychajlo Ivanjak • Z ukrajinského originálu přeložila Rita Kindlerová • Ilustrace Jevhenija Petrenko

Kvůli válce mnozí trpí... Lidé zbytečně umírají, miliony jich musely opustit své domovy. Vydejme se na tuto křížovou cestu spolu s nimi, a hlavně spolu s Kristem, který ji pro nás již vítězně prošel.

Paulínky
 Brož., 110x190 mm,
 56 stran, 75 Kč



9 DNÍ RUKU V RUCE S TEREZIÍ Z LISIEUX
Kateřina Lachmanová

Svatá Terezie z Lisieux nás učí žít a přimlouvát se s velkou důvěrou, jako děti nebeského Otce, který je mocný a svrchovaný, ale i milosrdný a až marnotratně štědrý. Na její přímluvu můžeme očekávat mohutný déšť růží (milostí), který slíbila před svým odchodem do nebe. Třeba i skrze modlitbu nověny, která je doplněna o tři texty o přímluvné modlitbě.

Paulínky
 Brož., 100x150 mm,
 56 stran, 95 Kč



ZE ŽIVOTA SV. FRANTIŠKA



FRANTIŠKÁNSKÉ PRAMENY II • LEGENDY O SV. FRANTIŠKOVĚ Z LET 1226-1235

Redigoval, poznámkami a úvody opatřil Jiří Bonaventura Štívar OFM Cap.

V tomto druhém svazku *Františkánských pramenů* se setkáváme s nejstaršími životopisy sv. Františka, které vznikaly v rozpětí let 1226-1235. Mohli bychom se ptát, proč vlastně čerpat z Františkových životopisů, když máme přímo jeho spisy? Jenže v jeho spisech není zachyceno mnoho historických událostí, které dokreslují jak atmosféru doby, tak i podhoubí, ze kterého Františkovy ideály vyrůstaly. Proto se při snaze pochopit a proniknout ducha světce z Assisi bez jeho životopisů neobejdeme.

Martin Leschinger - FLÉTNA ve spolupráci se Sekulárním františkánským řádem • Druhé rozšířené vydání, v nakladatelství FLÉTNA první • Brož., A5, 416 stran, 325 Kč

BIBLIČKÁ LITERATURA

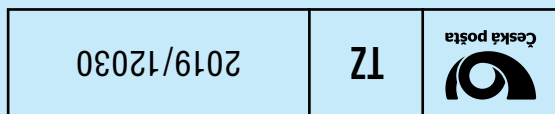
NOVÝ ZÁKON A KNIHA ŽALMŮ UKRAJINSKY
Překlad do ukrajinštiny P. Rafajil Turkonjak • Odpovědný redaktor Pavel Nápravník

Nový překlad Nového zákona a Knihy žalmů do současné ukrajinštiny. Pro překlad byl použit text z roku 2011.

Česká biblická společnost
 Brož., 120x180 mm,
 312 stran, 168 Kč



Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzercce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz



779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Malice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Malice cyrilometodějské, spolku. Vydává Malice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Děhner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzercce: redakce@maticecm.cz; registrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugaforje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.